

SPEUREN NAAR STEUREN

Een proef met 29 gezenderde jonge steuren (*Acipenser sturio*) die zijn uitgezet in de Biesbosch moet uitwijzen of de steuren overleven en na verloop van een paar maanden via Rotterdam de weg naar zee vinden. Met de proef hoopt promovendus Niels Brevé zijn droom waar te maken: de steur terug in de Rijn.

Steuren komen al bijna driekwart eeuw niet meer voor in de Rijn. Op die uit eerdere experimenten van Brevé in 2012 en 2015 na dan. Die proeven lieten zien dat de steur – net als vroeger – kan overleven in de Rijn en de weg naar zee wel vindt. Maar dat ging om vijf jaar oude dieren. De nieuwe proef moet aantonen dat jonkies die opgroeien in de Biesbosch dat ook kunnen.

De steur is een dier van de zee, legt Brevé uit. ‘Maar ze paaïen in zoet water op de hoofdstroom van de Rijn. In de Biesbosch werden tot 1931 elk jaar honderden steuren gevangen met een gemiddeld gewicht van 80 kilo. De laatste steur werd aangeland in 1952.’

Bordeaux

De Biesbosch is van oudsher de plek waar grote en kleine steuren op doortrek zich verzamelen. De uitgezette steuren blijven dus niet, is Brevé’s hoop en verwachting. ‘Ik hoop en verwacht dat ze na een paar maanden zouttolerant genoeg zijn om de zee op te zoeken. Want dat is het natuurlijke gedrag.’

Om die bewegingen te volgen zijn de steurtjes voorzien van een kleine (8 mm, 2 gram) zender in hun buik. De signalen worden opgevangen door 80 langs de route geplaatste antennes die zijn bevestigd aan boeien van Rijkswaterstaat. De 29 steuren komen van een kwekerij in de buurt van Bordeaux, de enige plek in Europa waar Europese steuren wor-

Niels Brevé, promovendus Mariene Dierecologie, tijdens het uitzetten van steuren in de Biesbosch. Foto Arthur de Bruin

‘IK VERWACHT DAT ZE NA EEN PAAR MAANDEN ZOUTTOLERANT GENOEG ZIJN OM DE ZEE OP TE ZOEKEN’

den geboren. Het aantal steuren is statistisch te weinig om ferme conclusies te trekken. ‘De vraag of de Rijn geschikt is voor herintroductie van de steur kun je niet met een zo’n onderzoek beantwoorden’, zegt Brevé. ‘Maar indicatief is het wel. En er komt een vervolg als de kwekerij paaisucces heeft dit jaar. Het onderzoek, dat overigens een samenwerking is van WUR, Sportvisserij Nederland, rewilding-organisatie ARK, het Wereldnatuurfonds WNF en Rijkswaterstaat, duurt vier maanden. Zolang gaan de batterijen in het minime zendertje mee. Daarna zijn de dieren uit beeld en is Brevé voor het wel en wee van zijn steuren afhankelijk van toevallige bijvangst en terugmelding door beroepsvissers.

Eén ding weet Brevé zeker: de uitgezette steuren komen voorlopig niet terug om te paaïen. ‘Het zijn Franse steuren; ze zijn niet gewend aan het water in de Rijn.’ Als ze dat toch doen, is het lang wachten op die gebeurtenis. Vrouwtjessteuren zijn pas na 15-22 jaar geslachtsrijp. De mannetjes wat eerder. Er kan op zee veel gebeuren in die tijd. ^{RK}